

Oslo, 8. oktober 2024

Sex og samfunns innspill til Prop. 117 L (2023–2024) Lov om abort (abortloven)

Sex og samfunn takker for muligheten til å komme med innspill til forslag til ny abortlov. Mitt navn er Anneli Rønnes og jeg er leder for kommunikasjon og politikk ved Sex og samfunn.

Sex og samfunn er glade for at det foreslås å utvide grensen for rett selvbestemt abort til uke 18. Det er et steg i riktig retning, og vi kan se at man har lyttet til argumentene som taler for å fjerne abortnemndene: Vi vet at:

- få får avslag i nemnd, og
- det oppleves belastende for den som ønsker abort at noen andre skal kunne overprøve deres avgjørelse

Spørsmålet er hvorfor disse argumentene ikke også gjelder for de som søker abort mellom uke 18 og 22?

I sitt mandat ble Abortutvalget bedt om å «vurdere et alternativ til dagens abortnemnder».

Vi er skuffet over at verken de eller regjeringen foreslår et bedre alternativ til nemnd – enn en nemnd.

Vi vil sitere ministeren da han la frem lovforslaget:

Mange kvinner som har vært i nemnd, har opplevd prosessen som vanskelig, kanskje unødvendig, ja også skremmende og ydmykende.

De fleste som møter i nemnd mellom uke 18-22 får sin søknad innvilget:

I 2023 ble 173 begjæringer om abort mellom uke 18-22 behandlet i nemnden.

149 ble innvilget.

Mange av partiene som er her i dag har tatt til orde for å nettopp fjerne abortnemndene. Likevel diskuterer vi ikke reelle alternativer.

Sex og samfunn ønsker et alternativ til nemnd som er mindre inngripende. En mulighet kunne være at behandlende lege, i samråd med den abortsøkende, kunne vurdere hvorvidt et eller flere vilkår i loven er oppfylt. Slik gjøres det i flere andre land.

I stedet har vi et forslag på bordet som vi frykter kan gjøre det vanskeligere å få innvilget abort mellom uke 18-22.

Det er særlig to faktorer som gjør oss bekymret:

- Vi opplever ny § 3 d som en innstramming sammenlignet med gjeldende lov.
- Et tredje medlem i nemnden vil ytterligere forsterke maktskjevheten

Dette har aktører før oss nevnt, og vi vet også at aktører etter oss vil komme inn på dette, og vi støtter oss til dem.

Til slutt vil vi kommentere på bekymringen vi ser går igjen hos de som ikke ønsker å utvide abortgrensen: Det er ingen erfaringer fra andre land som indikerer at en utvidelse av retten til selvbestemt abort gjør at gravide tar abort senere. Det er flere land som har høyere grense for selvbestemt abort enn Norge, men en ser her at abortene ikke utføres senere.

Over 95 % av alle utførte aborter i Norge i 2023 var selvbestemte. De som har behov for abort utsetter ikke sin avgjørelse unødig.

Da bør vi se på tiltak som gjør at de som har behov for abort kan få det så raskt som mulig. Å tilby medikamentell abort i primærhelsetjenesten vil bidra til dette.

Lovforslagets § 22 om aborttilbudet nevner kun hvem som skal være ansvarlig for tilbudet, men det står ingenting om hvordan tilbudet skal organiseres: hvor skal abort tilbys og hvordan skal tilbudet se ut?

Vi håper denne debatten kan fortsette, og vi bidrar gjerne.

Takk!